

Bijlage
Wetstoepassing
& Jurisprudentie

Inhoud

Woord vooraf	3
1 Wetstoepassing	5
1.1 De toepassingsorganen	5
1.2 Ontwikkelingen Wetten bp, Wuv en Wubo	6
2 Jurisprudentie Centrale Raad van Beroep	13
2.1 Jurisprudentie Wetten bp	13
2.2 Jurisprudentie Wuv	16
2.3 Jurisprudentie Wubo	23

Woord vooraf

In 'Wetstoepassing - Jurisprudentie, bijlage bij het jaarverslag 2009 van de Pensioen- en Uitkeringsraad', worden beslissingen op het beleidsterrein van de wetten voor oorlogsgetroffenen en uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op dit gebied gepresenteerd.

In hoofdstuk 1 worden de belangrijkste ontwikkelingen in het beleid van de Wetten buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wetten bp), de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945 (Wuv) en de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo) belicht.

In hoofdstuk 2 worden de meeste relevante uitspraken van de CRvB voor de toepassing van de wetten voor oorlogsgetroffenen samengevat. Tevens wordt per wet aangegeven in hoeveel zaken de CRvB een uitspraak heeft gedaan, hoeveel zaken gegrond, ongegrond of niet-ontvankelijk zijn verklaard en wat de uitspraak was in een aantal concrete zaken.

Voor overige informatie over de werkzaamheden van de Pensioen- en Uitkeringsraad wordt verwezen naar het Jaarverslag 2009.

Pensioen- en Uitkeringsraad, april 2010

1. Wetstoepassing

1.1. Toepassingsorganen

Raadskamer Wetten bp

De Raadskamer Wetten bp is belast met de toepassing van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wbp), de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers (Wbpzo) en de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet (Wiv).

In het kader van de Wbp en Wbpzo is de Stichting 1940-1945 enerzijds belast met het afgeven van verklaringen met betrekking tot de verzetsdeelneming en de waardigheid, anderzijds als intermediair betrokken bij de uitbetaling van de pensioenen. Voor de Wiv worden de verklaringen afgegeven door de Stichting Pelita.

Raadskamer Wuv

De Raadskamer Wuv is belast met de toepassing van de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945 (Wuv).

Raadskamer Wubo

De Raadskamer Wubo is belast met de toepassing van de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo).

Samenwerking Raadskamers

Beleidsvergaderingen worden door de Raadskamers gezamenlijk gehouden. Daarbij komen algemene, beleidsmatige onderwerpen inzake alle wetten aan de orde en enige, meer gecompliceerde of meer principiële casuïstiek. Daarnaast worden in casuïstiekvergaderingen aanvragen voor verschillende wetten behandeld; deze worden niet meer volledig per wet afzonderlijk gehouden. In 2009 vonden 54 casuïstiekvergaderingen en 8 plenaire vergaderingen plaats.

Voorstel Wet uitvoering verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen

Om de continuïteit en kwaliteit van de toepassing en uitvoering van de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen ook in de toekomst te garanderen zal deze vanaf 1 januari 2011 door de Sociale Verzekeringsbank en de Pensioen- en Uitkeringsraad (nieuwe stijl) gezamenlijk gaan plaatsvinden. De Pensioen- en Uitkeringsraad richt zich hierbij op de toelating tot de wetten. De Sociale Verzekeringsbank draagt zorg voor de cliënten die reeds tot de wetten zijn toegelaten. De huidige Raadskamers zullen opgaan in de Pensioen- en Uitkeringsraad. Het wetsvoorstel is inmiddels door de Tweede Kamer aangenomen.

1.2 Ontwikkelingen in de wetgeving en het beleid van de Wetten bp, Wuv en Wubo

Vereenvoudiging berekening buitengewone pensioenen en uitkeringen

Met ingang van 1 januari 2009 heeft een wetwijziging plaatsgevonden waarmee de berekening van de buitengewone pensioenen en uitkeringen ingevolge de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen vereenvoudigd is (Staatsblad 2008, 531). Tevens zijn de kortingsbesluiten ingevolge de wetten buitengewoon pensioen gewijzigd. Dit geldt ook voor de besluiten met betrekking tot de berekening van de draagkracht voor de Wuv en de Wubo (Staatsblad 2009, 556). Deze wijzigingen hebben ook geleid tot een aanpassing van het beleid. De aanpassing is hieronder op hoofdpunten weergegeven.

De systematiek van de voorlopige en definitieve berekening vervalt. Het buitengewoon pensioen of de uitkering wordt in beginsel eenmalig vastgesteld en vervolgens jaarlijks geïndexeerd. Alleen naar aanleiding van in de wet beschreven gebeurtenissen wordt het buitengewoon pensioen of de uitkering ambtshalve opnieuw vastgesteld. Ook kan het buitengewoon pensioen of de uitkering op verzoek van de gerechtigde (onder bepaalde voorwaarden) opnieuw worden vastgesteld.

Ambtshalve nieuwe vaststelling

Ambtshalve nieuwe vaststelling vindt in de volgende situaties plaats.

Voor het buitengewoon pensioen (artikel 42c lid 1 en 2 Wbp, artikel 35 h lid 1 en 2 Wbpzo en artikel 49b lid 1 en 2 Wiv):

- wanneer de pensioengerechtigde of zijn echtgenoot de 65-jarige leeftijd bereikt;
- wanneer de pensioengerechtigde in het huwelijk treedt of zijn huwelijk wordt beëindigd door echtscheiding of overlijden van zijn echtgenoot;
- wanneer de pensioengerechtigde duurzaam gescheiden van zijn echtgenoot gaat leven;
- wanneer een kind of pleegkind van de pensioengerechtigde meerderjarig wordt;
- wanneer de pensioengerechtigde aanspraak maakt op de betaling uit een nieuwe bron van inkomsten, of
- wanneer de pensioengerechtigde geen aanspraak meer kan maken op de betaling uit een bron van inkomsten, tenzij hij het vervallen van die aanspraak heeft bewerkstelligd.

De laatste twee situaties zijn van overeenkomstige toepassing op de inkomsten van de echtgenoot van de pensioengerechtigde, voor zover die inkomsten de hoogte van het buitengewoon pensioen of de garantietoelage mede bepalen.

Voor de uitkering (artikel 59 lid 1 en 2 Wuv en artikel 59 lid 1 en 2 Wubo):

- wanneer de uitkeringsgerechtigde of zijn echtgenoot de 65-jarige leeftijd bereikt;
- wanneer de uitkeringsgerechtigde in het huwelijk treedt of zijn huwelijk wordt beëindigd door echtscheiding of overlijden van zijn echtgenoot;

- wanneer de uitkeringsgerechtigde duurzaam gescheiden van zijn echtgenoot gaat leven;
- wanneer een kind of pleegkind van de uitkeringsgerechtigde meerderjarig wordt;
- wanneer toepassing wordt gegeven aan artikel 14 Wuv of 18 Wubo;
- wanneer sprake is van bedrijfsbeëindiging door de uitkeringsgerechtigde of zijn echtgenoot;
- wanneer de uitkeringsgerechtigde aanspraak maakt op de betaling uit een nieuwe bron van inkomsten, of
- wanneer de uitkeringsgerechtigde geen aanspraak meer kan maken op de betaling uit een bron van inkomsten, tenzij hij het vervallen van die afspraak heeft bewerkstelligd.

De laatste twee situaties zijn van overeenkomstige toepassing op de inkomsten van de echtgenoot van de uitkeringsgerechtigde, voor zover die inkomsten de hoogte van de (periodieke) uitkering (of de garantie-uitkering) mede bepalen.

Wijzigingen die optreden in de Anw-uitkering of het AOW-pensioen bij het 18 jaar worden van het minderjarige kind kunnen aanleiding zijn om de uitkering op grond van de Wuv of de Wubo zonder aanvraag in het voordeel te herzien.

De uitkering kan ook zonder aanvraag opnieuw worden vastgesteld in het bijzondere geval dat de alleenstaande of het echtpaar die langdurig in een zorginstelling verblijven op grond van artikel 14 Wuv of artikel 18 Wubo weer zelfstandig gaan wonen.

Nieuwe vaststelling op verzoek

Het buitengewoon pensioen of de uitkering kan ook op verzoek van de gerechtigde opnieuw worden vastgesteld.

Voor het buitengewoon pensioen (artikel 42d lid 1 Wbp, artikel 35i lid 1 Wbpzo en artikel 49c lid 1 Wiv): indien het vast te stellen pensioen ten minste 1% van de op de datum van deze aanvraag geldende pensioengrondslag of de vast te stellen garantietoeslag ten minste 1% van de op de datum van deze aanvraag geldende minimum-pensioengrondslag op maandbasis hoger is dan het laatst vastgestelde of aangepaste pensioen of de laatst vastgestelde of aangepaste garantietoeslag.

Voor de uitkering (artikel 59a lid 1 sub a Wuv en artikel 60 lid 1 sub a Wubo): indien de vast te stellen uitkering ten minste 1% van de op de datum van deze aanvraag geldende grondslag hoger is dan de laatst vastgestelde of aangepaste uitkering.

Vaststelling kan op grond van de bovenstaande voorwaarden opnieuw plaatsvinden voor zover dit niet uitsluitend het gevolg is van de koersomrekening van inkomsten die door de gerechtigde of zijn echtgenoot worden ontvangen.

Termijn vaststelling

Voor een nieuwe vaststelling geldt een wettelijke beslistermijn van maximaal 13 weken te rekenen vanaf het tijdstip waarop de noodzakelijke gegevens zijn ontvangen. Om te bewerkstelligen dat binnen een redelijke termijn tot nieuwe vaststelling kan

worden overgegaan, hanteert de Raadskamer voor het verwerven van de noodzakelijke gegevens een termijn van maximaal 13 weken.

Voorschot

Zolang het buitengewoon pensioen of de uitkering niet kan worden vastgesteld kan een voorschot worden betaald. Na vaststelling wordt het voorschot met de vastgestelde bedragen verrekend.

De buitengewone pensioenen en uitkeringen zijn op basis van de definitieve berekening over 2008 met terugwerkende kracht per 1 januari 2009 vastgesteld. Omdat de vaststelling eerst kon plaatsvinden nadat medio 2009 het inlichtingenformulier 2008 was verwerkt hadden de buitengewone pensioenen en uitkeringen in 2009 het karakter van een voorschot. Inmiddels is het merendeel hiervan vastgesteld.

Indexering pensioen of uitkering

Het vastgestelde buitengewone pensioen of de uitkering wordt geïndexeerd met het percentage waarmee het wettelijk minimumloon inclusief vakantietoeslag wordt herzien.

Voor de Wuv en Wubo geldt dat voorzover de uitkering bestaat uit de toeslag voor de premie ziektekostenverzekering de indexering van dit deel van de uitkering afhankelijk is van de premies die in Nederland voor zorgverzekeringen worden betaald.

Voor Wuv-uitkeringen in rupiah geldt vanaf 1 januari 2009 dat de indexering over de uitkering is gekoppeld aan de loon- en prijsontwikkeling in Indonesië.

Inkomstenkorting

Met ingang van 1 januari 2009 wordt de inkomstenkorting gebaseerd op het inkomen dat representatief is vanaf het moment van vaststelling van het buitengewoon pensioen of de uitkering. Representatief inkomen omvat al het inkomen dat uitzicht biedt op een minimaal eens per jaar terugkerende betaling, waaronder:

- terugkerende incidentele betalingen, zoals vakantiegeld;
- onregelmatig te ontvangen inkomsten;
- in hoogte wisselende inkomsten;
- inkomensvoordelen zoals kibboetsinkomen en kost en inwoning kloosterlingen.

Tot het representatieve inkomen behoren niet:

- eenmalige betalingen die in volgende jaren niet meer terugkeren, zoals de afkoopsom van een pensioen, de eenmalige uitkering uit een inkomensverzekering of een ontslaguitkering;
- inkomstenvoorzieningen die nog niet zijn ingegaan.

Rente-inkomsten (Wbp)

De inkomsten uit vermogen worden in beginsel eenmalig vastgesteld en bij een nieuwe vaststelling opnieuw berekend.

Vermogensinkomsten (Wuv en Wubo)

De inkomsten uit vermogen worden eenmalig bij toekenning vastgesteld. Met ingang van 1 januari 2009 wordt vermogen dat vanaf deze datum en na de ingangsdatum van de uitkering is toegefallen niet meer in de berekening hiervan betrokken. De volgende gebeurtenissen of omstandigheden kunnen nog leiden tot aanpassing van de korting wegens vermogensinkomsten:

- huwelijk, samenwoning of het einde van huwelijk of samenwoning;
- bedrijfsbeëindiging;
- indien het gezamenlijke vermogen door oorzaken gelegen in factoren waarop de gerechtigde geen invloed heeft kunnen uitoefenen zodanig is verminderd, dat het niet herzien van de laatst vastgestelde inkomsten uit vermogen tot een klaarblijkelijke hardheid zou leiden. Bij de beoordeling hiervan wordt rekening gehouden met de actuele totale vermogens- en inkomstenpositie van de gerechtigde en zijn (huwelijks)partner.

Partnerinkomen (Wuv en Wubo)

In de situatie dat de ingangsdatum van de uitkering op of na 1 januari 1992 ligt, of de gerechtigde is op of na deze datum in het huwelijk getreden of gaan samenwonen, wordt rekening gehouden met het inkomen van de partner. Om het uitkeringspercentage van een gehuwde of hiermee gelijkgestelde gerechtigde te bepalen werd tot 1 januari 2009 het inkomen van de (huwelijks)partner van het jaar eerder gehanteerd.

Voor uitkeringen die met ingang van 1 januari 2009 of later voor het eerst of opnieuw worden vastgesteld, valt het peilmoment voor het partnerinkomen samen met dat van het representatieve inkomen voor de inkomstenkorting.

Tegemoetkomingen (Wuv en Wubo)

Tot 1 januari 2009 werd na toekenning een tegemoetkoming eerst na afloop van een kalenderjaar definitief vastgesteld. Analoog aan de uitkering is het streven om onzekerheid over de betaling zo veel mogelijk te vermijden en een (nieuwe) vaststelling binnen een tijdsbestek van hooguit enkele maanden uit te voeren.

Huurbijdrage (Wuv en Wubo)

Met ingang van 1 januari 2009 wordt de huurbijdrage eenmalig vastgesteld en jaarlijks geïndexeerd met de index waarmee maximale huurgrens bedoeld in artikel 13, eerste lid, onderdeel a, van de Wet op de huurtoeslag wordt aangepast. De systematiek waarmee de vaststelling van de huurbijdrage plaatsvindt komt overeen met de wijze waarop de uitkering (opnieuw) wordt vastgesteld. Tevens kan onder voorwaarden op verzoek de huurbijdrage opnieuw worden vastgesteld.

Doorgeven van wijzigingen

Buitengewoon gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden ontvangen voortaan geen inlichtingenformulier. Dit betekent dat jaarlijks geen opgave hoeft te worden gedaan van wijzigingen in reeds bekende inkomsten. Niettemin blijft de gerechtigde verplicht belangrijke wijzigingen in zijn persoonlijke situatie aan de Pensioen- en Uitkeringsraad door te geven:

- indien de gerechtigde alleenstaand wordt door het overlijden of het duurzaam gescheiden gaan leven van de (huwelijk)s partner;
- indien de gerechtigde gaat trouwen of ongehuwd samenwonen;
- indien de gerechtigde of zijn (huwelijk)spartner in een zorginstelling gaat wonen;
- indien de gerechtigde of zijn (huwelijk)spartner een nieuwe bron van inkomsten krijgt of een bestaande bron van inkomsten verliest.

Commissie Gelijke Behandeling (Wuv)

In het jaarverslag 2007 is vermeld dat de Commissie Gelijke Behandeling in haar uitspraak 2007-152 heeft geoordeeld dat de minister van VWS een verboden onderscheid maakt op grond van ras bij de toepassing van artikel 8 lid 3 Wuv. De minister heeft besloten aan deze uitspraak geen verdere consequenties te verbinden.

Sheltered housing in Israël (Wuv)

Er wordt met ingang van 22 april 2009 onderscheid gemaakt tussen verzorgingshuizen en sheltered housing in Israël. De zogenoemde 'sheltered housing' complexen in Israël worden door de PUR niet beschouwd als verzorgingshuizen in de zin van artikel 20 lid 3 van de Wuv. Deze wooncomplexen zijn bestemd voor zelfstandig wonende senioren en bieden onvoldoende hulp bij de algemene dagelijkse levensverrichtingen van de bewoners. Cliënten die reeds in een sheltered housing complex wonen en in het genot zijn van een betaalbare artikel 20 lid 3 vergoeding, blijven deze vergoeding ontvangen.

Invulling anti-hardheidsbepaling artikel 3 Wubo

In haar uitspraak 08/4461 WUBO d.d. 13-8-2009 (zie hierna, jurisprudentie) heeft de Centrale Raad van Beroep opgemerkt dat nu het vereiste met betrekking tot de woonplaats is komen te vervallen de invulling van artikel 3 lid 2 niet zo beperkt mag worden uitgelegd dat deze een dode letter wordt. De Raadskamer Wubo is van mening dat een beperkte toepassing van deze bepaling geenszins betekent dat dit laatste het geval is.

Ten aanzien van de volgende categorieën van personen die niet voldoen aan de eisen van artikel 3 lid 1 acht de Raadskamer het een klaarblijkelijke hardheid om de Wubo niet toe te passen en zal de bevoegdheid neergelegd in het tweede lid door de Raadskamer Wubo worden gebruikt (indien ook aan de overige voorwaarden om in aanmerking te worden gebracht voor de Wubo wordt voldaan):

- Molukkers met de Indonesische nationaliteit wonende in Nederland die voor de Indonesische nationaliteit hebben gekozen om een bezoek aan Indonesië te vergemakkelijken.
- Personen met een buitenlandse nationaliteit die ten tijde van de calamiteit in Nederland woonachtig waren en tot de datum van de aanvraag onafgebroken in Nederland zijn verbleven.
- Oost-Europese dwangarbeidsters die vanuit Oost-Europa in Duitsland zijn tewerkgesteld indien de betrokkene ten tijde van de tewerkstelling een relatie had met een Nederlander en in of aansluitend aan de oorlog naar Nederland is gekomen en op het moment van aanvraag de Nederlandse nationaliteit heeft.

Daarnaast geldt in zijn algemeenheid (en in het bijzonder ten aanzien van personen in het buitenland met een buitenlandse nationaliteit die tijdens de oorlogsjaren Nederlander of Nederlands onderdaan waren of als vreemdeling in Nederland of het voormalige Nederlands-Indië waren gevestigd) dat gekeken zal worden of er zeer bijzondere omstandigheden zijn aan te wijzen die reden zijn om de bepaling toe te passen. Categorisering van gevallen wordt bij deze groep vooralsnog niet voorgestaan.

Verder kan nog worden opgemerkt dat de Raadskamer het geen klaarblijkelijke hardheid vindt om de Wubo niet toe te passen indien er op grond van dezelfde oorlogsgebeurtenissen aanspraak op één van de voorliggende wetten mogelijk is, te weten de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 (Wuv) of de Wetten buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wbp). Immers in dat geval is al een andere, op de bijzondere solidariteitsplicht gerichte wet van toepassing.

Ingangsdatum (Wubo)

In het kader van de projecten Gerichte Benadering en Brede Benadering Buitenland zijn in samenwerking met de begeleidende instellingen in de periode 2005-2009 personen aangeschreven die mogelijk een beroep konden doen op wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen. Vanwege de belasting van de uitvoeringsorganisatie en omwille van zorgvuldigheid wat betreft de beoordeling en afhandeling is gekozen voor een gefaseerde aanpak. In haar uitspraak 09/125 WUBO d.d. 26-11-2009 (zie hierna jurisprudentie), heeft de CRvB geoordeeld dat het hanteren van een andere ingangsdatum dan de datum waarop de aanschrijving is gestart strijd kan opleveren met het gelijkheidsbeginsel. De Raadskamer Wubo beraadt zich momenteel over de uitspraak.

2. Jurisprudentie Centrale Raad van Beroep

2.1 Jurisprudentie Wetten bp

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2009 in 16 zaken uitspraak gedaan over besluiten ingevolge de Wetten buitengewoon pensioen. Deze rechter verklaarde 2 beroepen gegrond (12 %), 11 beroepen ongegrond en 3 beroepen niet ontvankelijk.

Hieronder volgt een selectie van uitspraken die voor de toepassing van de Wbp van bijzonder belang zijn.

CRvB d.d. 23-7-2009, 08/1484 BPW, ongegrond

Derden verzet (art. 2 en art. 3 Kb 8 juli 1978, Stb. 422)

In beroep heeft betrokkene, woonachtig in Canada, aangevoerd, kort samengevat, dat zij zich niet kan vinden in de visie van de Raadskamer dat zij in sociaal opzicht vele jaren redelijk adequaat heeft gefunctioneerd, dat zij als baby aan spanningen en angsten heeft blootgestaan door de verzetsdaden van haar moeder en dat haar geestelijke ontwikkeling hieronder heeft geleden. Ook onder de fysieke en psychische klachten van haar moeder na de oorlog heeft zij geleden, er was sprake van een verstoorde moeder-kind relatie.

In het advies van de geneeskundig adviseur van de Raadskamer dat ten grondslag ligt aan het bestreden besluit, en gebaseerd is op informatie van behandelende artsen en een rapport van psychiater ter plaatse, is geconcludeerd dat bij betrokkene geen sprake is geweest van ernstige verstoring van de levensomstandigheden, in die zin dat er tijdens en in aansluiting op de oorlog als gevolg van het verzet van haar moeder geen symptomen van psychotraumatisering zichtbaar zijn geweest in de ontwikkeling van de persoonlijkheid en evenmin in het sociaal functioneren nadien. Betrokkene heeft een goede opleiding en heeft een normaal beroepsleven gehad tot 1993. Wel was tijdens haar kindertijd sprake van een neurotiserende opvoedingssituatie die psychische problemen bij betrokkene heeft veroorzaakt. Desalniettemin heeft betrokkene zich lange tijd zonder professionele hulp staande kunnen houden. De geneeskundig adviseur achtte de psychische problematiek van betrokkene veroorzaakt door secundaire traumatisering als gevolg van het neurotiserend gedrag van de moeder van betrokkene, die altijd en overal over de verschrikkingen van de oorlog sprak en betrokkene belastte met haar angsten en depressies, een proces dat vermoedelijk pas duidelijk vorm heeft gekregen nadat moeder is teruggekomen van haar tbc-kuur in 1947. Uit de beschikbare gegevens komt niet naar voren dat al gedurende de oorlogsjaren sprake was van verstoring van de moeder-kind relatie. Voor gedragsmatige en verbale overdracht van de psychische klachten van moeder op betrokkene was betrokkene toen ook nog te jong. Er zijn volgens de geneeskundig adviseur onvoldoende aanknopingspunten voor een duidelijke "rode draad", een ernstige verstoring van de levensomstandigheden die al tijdens de oorlog is ontstaan en aansluitend zichtbaar is geworden in een continue lijn van psychosociaal disfunctioneren op de vier aandachtsgebieden: school- en beroepsopleiding, beroepsleven, relationele aspecten en de psychische ziektegeschiedenis. De CRvB acht het oordeel van de Raadskamer voldoende onderbouwd.

CRvB d.d. 8-1-2009, 08/3036 BPW, gegrond

Vaststelling kortingsinkomen (art. 12 lid 1 en Kb 8 april 2003, Stb. 164)

Betrokkene stelt zich volgens de CRvB terecht op het standpunt dat de Raadskamer het kortingsinkomen onjuist heeft vastgesteld. Onder kortingsinkomen wordt verstaan -voor zover hier van belang- het totaal van het inkomen uit werk en woning en de feitelijke inkomsten uit sparen en beleggen. Betrokkene heeft aan zijn kinderen een bedrag geschonken voor welk bedrag leningen door hem zijn aangegaan en waarover hij 5% rente betaalt. Deze rente moet volgens betrokkene in mindering worden gebracht op de rentebaten die hij heeft. De CRvB spreekt uit dat gelet op de definitie van "kortingsinkomen" ter bepaling daarvan rekening gehouden dient te worden met de feitelijke inkomsten uit sparen en beleggen en dus dienen in dit kader de rentebaten gesaldeerd te worden met de rentelasten.

CRvB d.d. 13-8-2009, 08/171 BPW, gegrond

Afwijzing verzoek verhoging invaliditeitspercentage, verzoek om schadevergoeding (art. 26, 41 en 42 en art. 6 EVRM)

Het bestreden besluit heeft een tweeledig karakter. Ten aanzien van het standpunt dat er geen toename is van de verzetsinvaliditeit acht de CRvB het door de Raadskamer ingenomen standpunt juist, gelet op de medische gegevens en het medisch onderzoek door de keuringsarts. Hierbij neemt de CRvB in aanmerking dat in vergelijking met eerdere onderzoeken niet is gebleken dat de psychische klachten in relevante mate zijn toegenomen. Voorts speelt er een herziening van het invaliditeitspercentage. Ten aanzien hiervan maakt de CRvB, nu er sprake is van een duuraanspraak, onderscheid tussen het verleden en de toekomst. Ten aanzien van het verleden dient er beoordeeld te worden of er sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden die bij het nemen van de eerdere besluiten niet bekend waren en zo ja of de Raadskamer daarin aanleiding had behoren te vinden om het oorspronkelijke besluit te herzien. Ten aanzien van de toekomst zal het in de regel niet met een evenwichtige en zorgvuldige belangenafweging verenigbaar zijn dat een besluit waarbij ten onrechte geen of een te lage aanspraak is toegekend blijvend aan de verzoeker wordt tegengeworpen. Eerbiediging van de rechtszekerheid, waarop ook het bestuursorgaan aanspraak kan maken, is immers voor de toekomst van minder belang dan voor het verleden.

Wat betreft de periode na het verzoek van december 2003 stelt de CRvB vast dat herweging van de ernstige klachten van betrokkene ertoe leidt dat een hoger verzetsgerelateerd invaliditeitspercentage – en wel die van 70 % - niet onredelijk is te achten en dat daarmee achteraf kan worden vastgesteld dat er een te lage aanspraak is toegekend. Nu het nader medisch oordeel berust op een heroverweging van reeds bekende medische gegevens en er niet tevens sprake is van nieuwe feiten of gegevens of veranderde omstandigheden is er geen reden om terug te komen op het eerder genomen besluit voor de datum van de aanvraag. De CRvB neemt hierbij in aanmerking dat er gelet op de medische gegevens niet gesproken kan worden van een aperte medische fout.

Voorts is er verzocht om een schadevergoeding in verband met overschrijding van de redelijke termijn. De CRvB overweegt dat de redelijke termijn voor een procedure in twee instanties (bezwaar en beroep) in beginsel niet wordt overschreden als de gehele procedure niet langer dan tweeënhalf jaar heeft geduurd. Vanaf de ontvangst van het bezwaarschrift door verweerster (15 februari 2005) zijn er tot de datum van de uitspraak vier jaar en bijna 6 maanden verstreken. De redelijke termijn is

met twee jaar verstreken. De behandelduur van het beroepschrift duurde minder lang dan de aan deze rechterlijke fase toegekende behandelingsduur. Dit brengt met zich mee dat de overschrijding geheel aan de Raadskamer wordt toegerekend. Naar inmiddels vaste rechtspraak van de CRvB leidt dit tot een schadevergoeding van € 500,- per half jaar of een gedeelte daarvan dat de redelijke termijn is overschreden. Nu voorts niet is gebleken van bijzondere feiten en omstandigheden op grond waarvan zou moeten worden aangenomen dat er geen sprake is geweest van spanning en frustratie die als immateriële schade voor vergoeding in aanmerking komt, veroordeelt de CRvB verweerster tot betaling van 4 maal € 500,-.

CRvB d.d. 20-8-2009, 08/53 WIV, ongegrond

Geen toename invaliditeitspercentage i.v.m. verzetsactiviteiten (art. 6 en art. 47 en art. 49)

In haar uitspraak 98/5311 WIV d.d. 11-1-2001 heeft de CRvB aanvaard dat de invaliditeit van betrokkene op psychische gronden als direct gevolg van het verzet is te waarderen op een percentage van 40%. Bij schrijven van 9 november 2005 heeft betrokkene verzocht om zijn pensioen te herzien, omdat de met zijn verzetsactiviteiten in verband staande invaliditeit in de loop der jaren is toegenomen. De CRvB ziet in casu geen aanleiding om te twifelen aan de juistheid van de conclusie van de geneeskundig adviseur, inhoudende dat de situatie van betrokkene weliswaar in negatieve zin is gewijzigd door de ziekte van zijn echtgenote en zijn intensieve zorg voor haar, maar dat van toename van de oorlogsgelateerde psychische klachten ten tijde van het medisch onderzoek geen sprake was. Gezien de totale beperkingen van betrokkene als gevolg van de oorlogsgelateerde psychische klachten waarvan de helft – zoals ook van de zijde van betrokkene in dit geding niet is betwist – is toe te schrijven aan het verzet van betrokkene, acht de CRvB de mate van invaliditeit in de zin van de wet met 40% niet onderschat.

2.2 Jurisprudentie Wuv

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2009 in totaal 111 zaken uitspraak gedaan over besluiten ingevolge de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers. Deze rechter verklaarde 8 beroepen (7%) gegrond, 92 beroepen ongegrond en 8 beroepen waren niet-ontvankelijk. 3 zaken werden anders afgedaan.

Hieronder volgt een selectie van uitspraken die voor de toepassing van de Wuv van bijzonder belang zijn.

CRvB d.d. 5-11-2009, 08/5711 Wuv, ongegrond

Afwijzen periodieke uitkering weduwe (art. 1a lid 2 sub b)

Betrokkene heeft een aanvraag ingediend voor een periodieke uitkering als weduwe van een vervolgte. Deze aanvraag is afgewezen omdat betrokkene duurzaam gescheiden leefde van haar echtgenoot. Van duurzaam gescheiden leven is sprake indien het een door beide betrokkenen, of een van hen, gewilde verbreking van de echtelijke samenleving betreft, waardoor ieder afzonderlijk zijn eigen leven leidt als ware hij niet met de ander gehuwd en deze toestand door tenminste een van hen als bestendig is bedoeld. Uit de gedingstukken komt naar voren dat de samenleving werd verbroken en dat deze stap door de echtgenoot ook expliciet is gezien als verbreking van de relatie. Dit is ook zo gepresenteerd bij het uitvoeringsorgaan van de AOW die hen als alleenstaand beschouwde. Voornoemde omstandigheden vormen voldoende grondslag voor de gevolgtrekking dat er sprake is van een duurzaam gescheiden leven. Dat niet alle contacten waren verbroken en de echtgenote bereid bleef maaltijden te verzorgen omdat haar echtgenoot niet kon koken en men regelmatig gezamenlijk bezoeken aflegde, wijst niet in andere richting.

CRvB d.d. 9-4-2009, 04/4019 Wuv, ongegrond

Zwervende onderduik, nationaliteits in strijd met gemeenschapsrecht (art. 2 en 3)

In beroep is ten eerste betoogd dat op grond van getuigenverklaringen voldoende aannemelijk is gemaakt dat betrokkene behoort tot de Sintigemeenschap, dat hij tijdens de oorlogsjaren in Nederland heeft verbleven, zodat aangenomen dient te worden dat hij in (zwervende) onderduik heeft verbleven om aan vervolging wegens ras te ontkomen. Ten tweede is betoogd dat de in artikel 3 lid 1 Wuv gestelde nationaliteits in strijd is met het gemeenschapsrecht en daarom aan betrokkene niet mag worden tegengeworpen.

De CRvB oordeelt dat het beroep op het beleid van de Raadskamer ten aanzien van zwervende onderduik in Nederland van vol- en halfzigeuners – na de razzia van 16 mei 1944 - op betrokkene niet van toepassing is, omdat de voorhanden objectieve gegevens er juist op wijzen dat het centrum van betrokkenes bestaan tijdens de oorlogsjaren niet in Nederland maar in België was gelegen, zoals dat ook na de oorlogsjaren steeds het geval is geweest. In aanmerking genomen dat namens betrokkene verder geen omstandigheden zijn aangevoerd die wijzen op verblijf in Nederland gedurende de oorlogsjaren en meer in het bijzonder na 16 mei 1944 heeft de Raadskamer dan ook terecht geoordeeld dat niet is aangetoond of aannemelijk

gemaakt dat betrokkene vervolging in de zin van artikel 2 Wuv heeft ondergaan. Evenmin heeft betrokkene met vervolging vergelijkbare omstandigheden ondergaan op grond van artikel 3 lid 2 Wuv. Reeds omdat betrokkene geen vervolging of met vervolging vergelijkbare omstandigheden heeft ondergaan, heeft de Raadskamer eveneens terecht geoordeeld dat voor gelijkstelling van betrokkene met de vervolgde geen grondslag bestaat. Uit deze overwegingen volgt, dat ook indien de nationaliteitseis niet aan betrokkene zou worden tegengeworpen, het bezwaar terecht ongegrond is verklaard.

CRvB d.d. 23-4-2009, 03/473 Wuv, ongegrond

Duurzame verbondenheid met de Nederlandse samenleving, strijd met gemeenschapsrecht (art. 3 Wuv en art. 18 EG)
Een eerder ingesteld beroep, gericht tegen de beslissing van de Raadskamer dat betrokkene geen vervolging heeft ondergaan is met de uitspraak van 6 mei 2002 gegrond verklaard. De CRvB vernietigde het bestreden besluit en bepaalde dat een nieuw besluit na bezwaar genomen diende te worden. In dit nieuwe besluit na bezwaar werd aanvaard dat betrokkene vervolgde was. De aanvraag werd toch afgewezen omdat zij niet voldeed aan de criteria van nationaliteit en woonplaats van artikel 3 Wuv lid 1. Tevens was er in haar geval geen sprake van een hechte een duurzame verbondenheid met de Nederlandse samenleving vanwege een verblijf in den lande van 10 tot 15 jaar waarbij niet werd voldaan aan de daarvoor geldende beleidscriteria. Het arrest C-192/05 d.d. 26-10-2006 van het Europees Hof van Justitie betreffende de in de Wubo neergelegde woonplaatseis met betrekking tot het vrij reizen en verblijven van nationale onderdanen binnen de Europese Unie is in het geval van betrokkene niet van toepassing nu zij nooit de Nederlandse nationaliteit heeft gehad. Het standpunt van de Raadskamer dat er in het geval van betrokkene onvoldoende bijkomende factoren zijn om de vereiste verbondenheid met de Nederlandse samenleving aanwezig te achten wordt onderschreven. En de CRvB oordeelt dan ook dat het bezwaarschrift terecht ongegrond is verklaard.

CRvB d.d. 4-6-2009, 08/3335 Wuv, ongegrond

Gelijkstelling met vervolgde (art. 3 lid 2 en 61)

Betrokkene is een kind uit een gemengd huwelijk, waarvan de moeder de Joodse partner was. In een eerdere uitspraak heeft de CRvB uitgemaakt dat in het geval van betrokkene geen sprake was van omstandigheden die hem onderscheidden van andere kinderen uit gemengde huwelijken en het beroep ongegrond verklaard. In dit beroep is door betrokkene (onder meer) aangevoerd dat in het proefschrift "De legale Rest" van dr. C. Stuldreher wordt aangetoond dat gemengd gehuwden wel werden vervolgd. Naar aanleiding van dit boek zou het beleid van de Raadskamer ten aanzien van kinderen van gemengd gehuwden ruimhartiger moeten worden. In het bestreden besluit heeft Raadskamer het standpunt ingenomen dat genoemd boek geen verandering brengt in het beleid ten aanzien van gemengd gehuwden en hun kinderen, omdat het beeld dat de schrijver schetst overeenkomt met de uitgangspunten van het door de Raadskamer gevoerde beleid (zie bijlage jurisprudentie 2008). Dit beleid biedt voldoende mogelijkheden voor gelijkstelling met de vervolgde indien de ervaringen van gemengd gehuwden en hun kinderen in ongunstige zin afwijken van die van categoriegenoten. Ook thans ziet de CRvB geen aanleiding om te oordelen dat de Raadskamer met het geldende beleid de grenzen van een redelijke beleidsbepaling te buiten is gegaan. Bij

dit oordeel is in aanmerking genomen dat genoemd boek een goed totaalbeeld geeft van de levensomstandigheden in de oorlog, de mate van verstoring van die omstandigheden voor gemengd gehuwden en het gevaar om vervolgd te worden, maar dat dit geen wezenlijk ander beeld oplevert dat reeds bekend was bij de Raadskamer.

CRvB d.d. 31-12-2009, 08/5916 Wuv, ongegrond

Afwijzing periodieke uitkering, geen verminderd verdienvermogen (art. 8 lid 2)

Een periodieke uitkering werd geweigerd om reden dat de psychische klachten niet hebben geleid tot een verminderd verdienvermogen en betrokkene niet werkt tot schade van zijn gezondheid. Onbetwist is dat betrokkene ten tijde van belang was aangewezen op inkomsten uit arbeid. Gelet op artikel 8 lid 2 moet worden nagegaan of betrokkene buiten staat was om het gebruikelijke inkomen uit zijn bedrijf te verdienen. Gelet op het geheel aan gegevens heeft de Raadskamer terecht doorslaggevend geacht dat steeds de helft van de op zich stabiele bedrijfswinst aan betrokkene toekwam. Dat betrokkene niet de daarbij behorende werkzaamheden verrichtte is niet van belang nu de zakenpartner dit toen heeft geaccepteerd. Onder die omstandigheden kan ook niet worden gesproken van een werken tot schade van de gezondheid.

CRvB d.d. 12-11-2009, 08/1481+08/1523+08/7214 Wuv, ongegrond

Vaststelling vermogen (art. 19 lid 5 sub c)

Naar aanleiding van de melding van betrokkene, woonachtig in Australië, dat de samenwoning met haar partner in 2002 was beëindigd heeft de Raadskamer het vermogen van betrokkene nader vastgesteld op de helft van het eerder vastgestelde gezamenlijke vermogen van betrokkene en haar partner. Hierbij is in aanmerking genomen dat sprake is geweest van een duurzame samenwoning en dat, bij gebreke van een schriftelijke regeling over de wijze van verdeling van het gezamenlijk vermogen na beëindiging van de samenwoning, ervan wordt uitgegaan dat ieder voor de helft rechthebbende is. Dat mondeling is afgesproken, zoals namens betrokkene naar voren gebracht, dat bij zodanige beëindiging weer de financiële situatie van vóór de samenwoning zou worden hersteld - aan welke afspraak betrokkene naar haar stelling ook gevolg heeft gegeven - heeft de Raadskamer niet aannemelijk geacht. Ook niet op basis van in 2005 opgemaakte, tegenover een Justice of the Peace afgelegde Statutory declarations en van aankoopbescheiden van aandelen. De CRvB acht doorslaggevend dat betrokkene en haar partner noch bij het begin van de samenwoning, noch bij de aankoop van de gezamenlijke woning de financiële gevolgen van een eventuele scheiding schriftelijk hebben vastgelegd, hetgeen in redelijkheid wel had mogen worden verwacht bij afwijking van de normale verdeling.

CRvB d.d. 12-3-2009, 06/6002+06/6003+06/6004+08/2179 Wuv, ongegrond

Huishoudelijke hulp en PGB (art. 20)

Op grond van artikel 20 worden de ten laste blijvende kosten van uit de vervolging voortvloeiende geneeskundige behandeling en verpleging en de daarmee directe verband houdende extra kosten van noodzakelijke voorzieningen vergoed. Het beleid van de Raadskamer om bij toekenning van een PGB voor dezelfde zorg slechts de eigen bijdrage te vergoeden acht de CRvB

in zijn algemeenheid in overeenstemming met een redelijke uitleg van artikel 20. Dat de ten behoeve van de PGB vastgestelde indicatie volgens betrokkene ziet op een andersoortige hulp is niet relevant. Huishoudelijke hulp is huishoudelijke hulp. En betrokkene is bovendien vrij om bij een PGB aan te geven welke huishoudelijke taken zij door de betreffende medewerker verricht wil zien.

CRvB d.d. 10-6-2009, 08/4042 Wuv, ongegrond

Afwijzen vergoeding verzorgster in verzorgingshuis (art. 20)

In verband met toegenomen gezondheidsklachten verbleef betrokkene tijdelijk bij haar dochter in huis. Voor deze tijdelijke periode werd een vergoeding toegekend voor verzorgingshulp voor ten hoogste 32 uur per week. Welke werd aangewend voor het in dienst nemen van een (Filippijnse) verzorgster voor 24 uur per dag. Betrokkene heeft bij haar terugkeer in het huis Beth Barth ervoor gekozen om de eigen hulp te handhaven. Het uitgangspunt bij opname in een verzorgings- of verpleegtehuis is dat de vanwege het huis geboden hulp in de regel allesomvattend is, maar dat daarnaast op verzoek van betrokkene twee uren en in uitzonderingsgevallen twee maal twee uren extra huishoudelijke hulp kan worden vergoed. Voorts vloeit uit de systematiek van artikel 20 voort dat betrokkene geacht wordt gebruik te maken van de mogelijkheden zoals die door het huis worden geboden en dat in een zodanige situatie uitsluitend vergoeding mogelijk is van de daaraan verbonden extra kosten op grond van artikel 20 lid 3. Beth Barth biedt naast het standaardpakket tegen extra betaling verdere diensten aan bewoners, die op grond van artikel 20 lid 3 vergoedbaar zijn. Betrokkene heeft nagelaten te (laten) onderzoeken bij haar terugkeer naar Beth Barth welke extra hulp voor haar was geïndiceerd en in hoeverre die zorg door het personeel van Beth Barth zou kunnen worden geleverd. De namens betrokkene alsnog overgelegde verklaring van het huis Beth Barth acht de CRvB onvoldoende, waarbij in aanmerking is genomen dat de verzorgster na de terugkeer van betrokkene in dienst is gehouden zonder te bezien welke verzorging nodig was en of dit geheel of gedeeltelijk door Beth Barth kon worden geleverd.

CRvB d.d. 27-8-2009, 08/2502 Wuv, ongegrond

Premie ziektekostenverzekering (art. 20)

Betrokkene heeft de Raadskamer verzocht om vergoeding van de door hem betaalde premie voor een particuliere ziektekostenverzekering. De Raadskamer heeft hierop afwijzend beslist op de grond dat dit algemeen gebruikelijke kosten zijn en behoren tot het normale levens- en bestedingspatroon. Betrokkene heeft in beroep zijn in bezwaar naar voren gebrachte standpunt herhaald, inhoudende dat hij vanwege lange wachttijden in het "openbare systeem" heeft gekozen voor deze particuliere verzekering en dat hij, gezien de hoge kosten van levensonderhoud en zijn lage inkomen, de kosten hiervan niet kan dragen. Zoals de CRvB reeds eerder heeft uitgesproken in 1989/524 WUV d.d. 15-2-1991 dient de premie van een ziektekostenverzekering gerekend te worden tot de algemeen gebruikelijke kosten en kan deze dus niet worden aangemerkt als extra of bijzondere kosten in de zin van de Wuv. Dit is slechts anders als moet worden vastgesteld dat ten gevolge van ziekten of gebreken als gevolg van de vervolging ontstaan of verergerd een hogere premie en/of een hoger eigen risico wordt berekend.

CRvB d.d. 3-12-2009, 08/5657 Wuv, ongegrond

Bikram yogalessen (art. 20)

De CRvB acht - overeenkomstig zijn eerdere rechtspraak waaronder 97/8008 WUV – de Raadskamer zonder meer gerechtigd om ook bij toekenning van een niet strikt medische therapeutische voorziening zoals het volgen van yogalessen kwaliteitseisen te stellen. Aansluiting bij de eisen die een nationale beroepsvereniging stelt ten aanzien van in Nederland gangbare wijzen van de beroepsuitoefening is in dat verband alleszins redelijk. Nu in casu sprake is van een niet bij de Nederlandse beroepsvereniging ingeschreven yogalerares, en er daarom geen sprake is van een gangbare wijze van beroepsuitoefening, rijst de vraag of de Raadskamer van haar uitgangspunt dient af te wijken. Deze vraag wordt door de CRvB ontkennend beantwoord. Niet is gebleken dat de yogalerares van betrokkene op vergelijkbare wijze als leden van de Nederlandse beroepsvereniging is onderworpen aan eisen van professionaliteit en bejegening van leerlingen en aan toezicht hierop.

CRvB d.d. 10-12-2009, 08/6335 Wuv, ongegrond

Geen compensatie AOW-gat door middel van voorzieningen (art. 20 en 21)

Het verblijf van betrokkene in Israël van 1963 tot 1974 heeft geleid tot een korting op het AOW-pensioen oftewel een zogenaamd 'AOW-gat'. Betrokkene wil hiervoor een compenserende uitkering op grond van artikel 20 of 21. Betrokkene is van mening dat het hier gaat om voor zijn rekening blijvende kosten in verband met door de vervolging veroorzaakte ziekten of gebreken. Tevens is hij van mening dat het verblijf in Israël voor hem heeft gewerkt als een therapie, zodat dit past binnen doel en strekking van de artikelen 20 en 21. De Raadskamer stelt dat bij het 'AOW-gat' van betrokkene het niet gaat om het maken van kosten voor een medische behandeling, maar om een gemis aan inkomsten voor levensonderhoud die betrokkene wel gehad zou hebben als hij in Nederland zou zijn gebleven. De periodieke uitkering van betrokkene komt niet tot uitbetaling omdat zijn inkomen hoger is dan het voor hem vastgestelde levenspeil. Het zou een oneigenlijke toepassing van de Wuv zijn om in een geval als dit in het kader van de bijzondere voorzieningen van artikel 20 en 21 inkomensbestanddelen aan te vullen. De CRvB kan de Raadskamer in dit standpunt geheel volgen. In de gevraagde compensatie van inkomensnadeel door de periode van verblijf in Israël kan niet worden voorzien op grond van de artikelen 20 en 21. Er is geen sprake van daadwerkelijk gemaakte kosten in verband met de door de vervolging veroorzaakte ziekten of gebreken van betrokkene. Dat betrokkene destijds om begrijpelijke redenen naar Israël is gegaan maakt dat niet anders.

CRvB d.d. 9-4-2009, 04/4019 Wuv, ongegrond

Overschrijding redelijke behandeltermijn (art. 6 EVRM)

De vraag of de redelijke termijn, bedoeld in artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), is overschreden, moet worden beantwoord aan de hand van de omstandigheden van het geval. Daarbij zijn van betekenis de ingewikkeldheid van de zaak, de wijze waarop de zaak door het bestuursorgaan en de rechter is behandeld, het processuele gedrag van de betrokkene gedurende de hele procesgang en de aard van de maatregel en het daardoor

getroffen belang van de betrokkene, zoals ook uit de jurisprudentie van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) blijkt. De redelijke termijn voor een procedure in twee instanties in zaken zoals deze is naar het oordeel van de CRvB in beginsel niet overschreden als die procedure in haar geheel niet langer dan twee-en-een-half jaar in beslag heeft genomen. Vanaf de ontvangst door de Raadskamer op 26 september 2003 van het bezwaarschrift van betrokkene tot de datum van deze uitspraak zijn bijna vijf-en-een-half jaar verstreken. Dit is meer dan twee-en-een-half jaar. Vanaf de ontvangst door de Raadskamer van het bezwaarschrift van betrokkene op 29 september 2003 tot de datum van het bestreden besluit zijn negen maanden verstreken. In dit geval is echter van een te lange behandeldingsduur bij de Raadskamer geen sprake, nu de Raadskamer noodzakelijkerwijs - extern - archiefonderzoek heeft moeten doen, de gemachtigde van betrokkene na de hoorzitting in het kader van de bezwaarprocedure nog nadere stukken heeft ingezonden en ook anderszins geen sprake is geweest van stilliggen van de bezwaarprocedure.

CRvB d.d. 9-12-2009, 09/2263 + 09/2264 BESLU, veroordeling schadevergoeding

Overschrijding redelijke termijn (art. 13 EVRM jo art. 8:73 Awb jo art. 6 EVRM)

Met het oog op de vaststelling van de hoogte van de toe te kennen schadevergoeding voor de overschrijding van de redelijke behandeltermijn als bedoeld in artikel 6 EVRM dient de omvang van de overschrijding te worden vastgesteld. Heeft in zaken zoals deze de totale procedure langer dan twee-en-een-half jaar geduurd, dan dient vervolgens per instantie te worden bezien of sprake is van een langere behandelingsduur dan gerechtvaardigd, waarbij de verschillende instanties in beginsel binnen de volgende termijnen zouden moeten worden afgerond: bezwaar een half jaar en beroep twee jaar.

Bij uitspraak van 6 mei 2002, registratienummer 99/5788 WUV, heeft de CRvB het besluit van 26 oktober 1999 vernietigd en de Raadskamer Wuv opgedragen een nieuw besluit op bezwaar te nemen. Bij besluit van 30 december 2002 heeft de Raadskamer het bezwaar opnieuw ongegrond verklaard. Vervolgens heeft de CRvB met de uitspraak 03/473 WUV d.d. 23 april 2009 het beroep gericht tegen het besluit van 30 december 2002 ongegrond verklaard. Daarbij heeft de CRvB voorts bepaald dat de zaak wordt heropend met voornoemde nummers in verband met een uitspraak over de hoogte van de gevraagde schadevergoeding in verband met de overschrijding van de redelijke termijn waarbij de Staat der Nederlanden eveneens als partij wordt aangemerkt. De Raadskamer is van mening dat er met betrekking tot de eerder genoemde termijn van een half jaar ten aanzien van de Wuv een uitzondering gemaakt zou moeten worden, zeker nu het in casu gaat om een cliënt die in het buitenland is gevestigd. De in de Wuv neerlegde termijn voor casussen als de onderhavige voor het beslissen op een bezwaarschrift bedraagt maximaal 33 weken. De CRvB ziet geen aanleiding voor de behandeling van aanspraken op grond van de Wuv in het algemeen uit te gaan van een langere behandelingsduur van het bezwaar dan een half jaar, zoals door de Raadskamer is bepleit. Hij neemt daarbij in de eerste plaats in aanmerking dat het feit dat de regelgever in artikel 43 Wuv voor enkele situaties een langere behandelingsduur dan zes maanden mogelijk heeft gemaakt, niet zonder meer meebrengt dat voor elke beoordeling van een aanspraak op grond van de Wuv een langere behandelingsduur gerechtvaardigd is. Daarnaast ziet de CRvB geen aanleiding voor de in de genoemde situaties in het algemeen een langere

behandelingsduur dan zes maanden gerechtvaardigd te achten. Hij merkt daarbij op dat volgens zijn vaste rechtspraak in elke afzonderlijke zaak de ruimte bestaat om te beoordelen of gezien de omstandigheden van het geval een langere behandelingsduur dan zes maanden gerechtvaardigd is. Hierbij zijn van belang de ingewikkeldheid van de zaak, de wijze waarop de zaak door het bestuursorgaan en de rechter is behandeld, het processuele gedrag van de betrokkene gedurende de gehele rechtsgang en de aard van de maatregel en het daardoor getroffen belang van betrokkene. In die situaties waarvoor de regelgever een langere beslistermijn gunt, zullen dergelijke omstandigheden zich wellicht eerder voordoen. De CRvB stelt overigens vast dat zich in het voorliggende geval een dergelijke situatie niet voordoet, nu de Raadskamer kennelijk geen aanleiding heeft gezien de beslistermijn te verlengen. In het voorliggende geval ziet de CRvB geen aanknopingspunten om een langere behandelingsduur dan zes maanden gerechtvaardigd te achten. In beginsel komt de gehele overschrijding van de termijn toe aan de Raadskamer in een geval waarin na een vernietiging van een besluit op bezwaar leidt tot een hernieuwde behandeling van het bezwaar en een hernieuwde behandeling door de CRvB tenzij zoals in de onderhavige casus in de loop van de gehele procedure een of meerdere keren sprake is geweest van een langere behandelingsduur bij de CRvB dan gerechtvaardigd.

2.3 Jurisprudentie Wubo

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2009 in totaal 116 zaken uitspraak gedaan over besluiten ingevolge de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers. Deze rechter verklaarde 12 beroepen gegrond (10%), 87 beroepen waren ongegrond en 10 beroepen waren niet-ontvankelijk. 7 zaken werden anders afgedaan.

Hieronder volgt een selectie van uitspraken die voor de toepassing van de Wubo van bijzonder belang zijn.

CRvB d.d. 29-4-2009, 07/7048 Wubo, ongegrond

Psychische klachten geen verband met oorlogscalamiteit (art. 2)

Betrokkene is op de dag van zijn geboorte getroffen door oorlogsgeweld, te weten het meemaken van het bombardement op 24 april 1942 te Vlissingen. Ten gevolge van dit bombardement is zijn vader dezelfde dag overleden. In de medische informatie komt naar voren dat niet het bombardement zelf tot psychisch letsel heeft geleid maar dat het gemis van de vader en de slechte gezondheid en het vroege overlijden van de moeder tot psychopathologie hebben geleid. De CRvB onderschrijft het uitgangspunt van de Raadskamer dat het bij de toepassing van de Wubo dient te gaan om de rechtstreekse gevolgen van de zelf ondervonden oorlogscalamiteiten. Dit betekent dat aan de gevolgen van het omkomen van vader door het genoemde bombardement - hoe ernstig ook - bij de beoordeling van de vraag of bij betrokkene sprake is van invaliditeit in de zin van de Wubo geen zelfstandige betekenis kan toekomen. Ook na specifieke vraagstelling aan Centrum '45 is niet van een overtuigende motivering voor de gestelde diagnose PTSS kunnen blijken.

CRvB d.d. 28-5-2009, 08/1077 Wubo, gegrond

Onvoldoende draagkrachtige motivering invaliditeit (art. 2, art. 3:2 Awb)

Door de geneeskundig adviseur is vastgesteld dat er bij betrokkene psychische klachten zijn die voor een gering deel samenhangen met zijn oorlogservaringen. Deze klachten leiden echter niet tot blijvende invaliditeit. De GAF-score is 70. De behandelend psychiater ziet aanwijzingen voor een PTSS en komt tot een GAF-score tussen de 30 en 40. De CRvB stelt vast dat er een behoorlijke discrepantie is tussen het psychisch toestandsbeeld zoals dat door de geneeskundig adviseur wordt gezien en zoals dat door de behandelende psychiater naar voren is gebracht. Deze discrepantie had voor de geneeskundig adviseur aanleiding moeten zijn, ofwel de behandelende psychiater te benaderen met gerichte vragen, ofwel door middel van een nader psychiatrisch onderzoek, te komen tot een helder beeld van psychische klachten bij betrokkene. Door dit na te laten heeft de Raadskamer gehandeld in strijd met artikel 3:2 Awb en ontbeert het besluit een voldoende draagkrachtige motivering.

CRvB d.d. 28-05-2009, 08/1038 Wubo, ongegrond

Oorlogsgeweld (art. 2)

Appellant, geboren in 1934, heeft als specifieke eigen oorlogservaringen naar voren gebracht zijn eigen mishandeling wegens het niet buigen voor een Japanner, het getuige zijn van mishandeling door Japanners van medewerkers van de Goodyear fabriek en het meemaken van zeer bedreigende omstandigheden tijdens de Bersiap periode waardoor het gezin gedwongen werd bescherming te zoeken in het Ursulinenklooster te Bandoeng. Voorts heeft hij gevraagd rekening te houden met het feit dat zijn vader is omgekomen in een Japans krijgsgevangenkamp. De CRvB overweegt dat aan de verklaring van de genoemde getuige, geboren in 1941, gelet op diens leeftijd ten tijde van de Japanse bezetting en kort daarna geen doorslaggevende betekenis kan worden toegekend. De evacuatie naar het Ursulinenklooster (waarop eerdergenoemde getuige is erkend) berustte achteraf op te summiere verificatie en kan in het geval van appellant niet worden nagevolgd. Verder is van belang dat de CRvB eerder heeft uitgesproken dat het krijgen van klappen vanwege het niet buigen voor een Japanner alleen in extreme gevallen als calamiteit worden aangemerkt. De Wubo kent geen mogelijkheid om het overlijden van de vader en de gevolgen daarvan in aanmerking te nemen.

CRvB d.d. 23-7-2009, 08/4402 Wubo, gegrond

Directe betrokkenheid (art. 2)

Betrokkene heeft als relevante oorlogservaringen vooral aangevoerd dat het gezin waartoe zij behoorde tijdens de naoorlogse periode van ongeregeldheden (de Bersiapperiode) te Bandoeng vanuit een levensgevaarlijke situatie hun woning aan de Poengkoerweg heeft moeten ontvluchten naar een beschermingskamp aan de Menadostraat aldaar. Betrokkene heeft in het bijzonder erop gewezen dat hun woonhuis, nadat burens reeds waren vermoord en hun gezin als laatste Nederlandse gezin in de buurt was overgebleven, avond aan avond werd belaagd door extremisten waarbij met kap- en steekmessen door de (bamboe-)wanden werd gestoken. En dat zij pas na geruime tijd door een bevrijdingsgroep naar het Menadokamp konden worden geëvacueerd. Op grond van de getuigenissen en eigen verklaringen van betrokkene, bezien in onderling verband met de historische documentatie, en met specifieke informatie over een ander, nabijwonend gezin dat kort tevoren kans had gezien te vluchten, acht de CRvB - anders dan de Raadskamer – het wel voldoende aannemelijk dat in casu sprake is geweest van een dermate ernstige, direct tegen (het gezin van) betrokkene gerichte bedreiging door extremisten, met ook een begin van uitvoering, dat er sprake is van directe betrokkenheid bij de ongeregeldheden als bedoeld in artikel 2 lid 1 sub f.

CRvB d.d. 29-10-2009, 08/5796 Wubo, ongegrond

Getroffen door oorlogsgeweld (art. 2)

Betrokkene heeft een aanvraag ingediend om op grond van de Wubo in aanmerking te worden gebracht voor een periodieke

uitkering. In dat verband heeft betrokkene naar voren gebracht dat zij als kind van twee Joodse ouders heeft geleden onder de Duitse bezetting. Op grond van de voorhanden gegevens, waaronder met name het de aanvraag begeleidende sociaal rapport, heeft de CRvB net zoals de Raadskamer niet kunnen vaststellen dat betrokkene is getroffen door oorlogsgeweld in de zin van artikel 2. Hierbij wordt opgemerkt dat, anders dan betrokkene lijkt te veronderstellen, een Joodse afkomst er niet toe kan leiden dat om die reden al rechten aan de Wubo kunnen worden ontleend. Erkenning als burger-oorlogsslachtoffer in de zin van de Wubo is gebonden aan individuele, directe betrokkenheid bij de in die wet omschreven specifieke gebeurtenissen.

CRvB d.d. 10-12-2009, 08/6249 Wubo, gegrond

Internering tijdens de Japanse bezetting (art. 2)

De moeder van betrokkene is in 1975 in het kader van de Wuv erkend als vervolgte vanwege een internering tijdens de Japanse bezetting in Marinekamp in Malang. Gelet op die erkenning, bezien in onderling verband met de door de moeder van betrokkene in 1956 ingediende aanvraag in het kader van een Japanse Uitkering, waarbij zij heeft aangegeven met een drietal kinderen, waaronder betrokkene als jongste kind, in dit Marinekamp te hebben verbleven, acht de CRvB het aannemelijk dat betrokkene tijdens de Japanse bezetting geïnterneerd is geweest en dat zij is getroffen door oorlogsgeweld in de zin van de Wubo. De omstandigheid dat betrokkene in haar relaas een internering vrijwel onbesproken heeft gelaten, kan haar gezien haar jeugdige leeftijd destijds bezwaarlijk worden tegengeworpen.

Noot: uit deze uitspraak van de CRvB mag niet de conclusie worden getrokken dat het verblijf van vrouwen en kinderen in het Marinekamp te Malang tijdens de Japanse bezetting door de Raadskamer als een handeling of maatregel mag worden beschouwd ingevolge artikel 2 lid 1 sub b van de Wubo. Dit kamp heeft tijdens de Japanse bezetting van 1944 tot en september 1945 dienst gedaan als huisvesting voor dakloze vrouwen en kinderen. Het verblijf wordt daarom niet beschouwd als internering op grond van de Wubo noch als vervolging in het kader van de Wuv. Dit betekent dat destijds met betrekking tot de moeder van betrokkene bij de Wuv een onjuiste beslissing is genomen.

CRvB d.d. 10-12-2009, 08/6486 Wubo, gegrond

Directe betrokkenheid (art. 2)

De CRvB acht het op basis van de gedingstukken voldoende vast staan dat betrokkene direct betrokken is geweest bij de beschieting door een Japans vliegtuig op de theeonderneming in 1942. Ook de Raadskamer heeft de beschieting door een Japans vliegtuig van betrokkene en zijn familie tijdens de vlucht naar een schuilplaats aan de rand van de theeonderneming aannemelijk geacht op basis van de verklaringen van betrokkene en zijn zuster en de in bezwaar nog ingebrachte verklaring van de neef van betrokkene die bij het schietincident aanwezig was. Directe betrokkenheid is echter niet aangenomen omdat niemand is geraakt en men de schuilplaats veilig heeft kunnen bereiken. Uit de diverse beschrijvingen blijkt echter dat sprake was van gerichte beschieting van de familie en dat de kogels zeer dichtbij insloegen, mogelijk op 1,5 meter afstand. Onder die omstandigheden is naar het oordeel van de CRvB wel sprake van directe betrokkenheid en sprake van een calamiteit in de zin van de Wubo.

CRvB d.d. 13-8-2009, 08/4461 Wubo, ongegrond

Woonplaats en nationaliteit (artikel 3)

Betrokkene is getroffen door oorlogsgeweld tijdens de Bersiapperiode. De aanvraag werd afgewezen omdat zij in Canada woonde en de Canadese nationaliteit bezat. Noch was er een bijzondere reden voor de emigratie op grond waarvan artikel 3 lid 6 (oud) van toepassing zou zijn. De CRvB acht, gelet op het ten tijde van het bestreden besluit nog geldende uitgangspunt van de Wubo dat de bijzondere solidariteitsplicht jegens burger-oorlogsslachtoffers een naar woonland en nationaliteit beperkte reikwijdte heeft, de (zeer) restrictieve wijze waarop de Raadskamer Wubo hier gebruik maakt van haar bevoegdheid tot toepassing van de anti-hardheidsbepaling, niet onaanvaardbaar. Naar aanleiding van het in het verweerschrift opgenomen standpunt dat betrokkene ook na toetsing aan het met ingang van 16 mei 2008 gewijzigde artikel 3 tot een afwijzing zou komen, overweegt de CRvB ten overvloede nog het volgende. Nu na de wetswijziging de daarvóór zeer centraal staande woonplaatseis in artikel 3 lid 1 is komen te vervallen, is ten aanzien van de anti-hardheidstoepassing van artikel 3 lid 2 een geheel nieuwe situatie ontstaan die vraagt om een andere afweging. Deze anti-hardheidsbepaling mag niet zo beperkt uitgelegd worden dat deze in de uitvoering een dode letter wordt.

CRvB d.d. 10-6-2009, 08/3622 Wubo, ongegrond

Weigering vergoeding declaraties huishoudelijke hulp (art. 32)

Betrokkene diende op 4 november 2007 declaraties in voor huishoudelijke hulp over de periode 1 november 2005 tot 31 oktober 2007. De CRvB kan de Raadskamer volgen in het stellen van eisen aan het bewijs dat feitelijke kosten zijn gemaakt bij het declareren van huishoudelijke hulp met terugwerkende kracht. Gelet op het geheel aan gegevens kon de Raadskamer in dit geval gerede twijfel hebben of feitelijke betaling van de kosten vóór oktober 2007 had plaatsgevonden. In het sociaal rapport staat dat de huishouding alleen op betrokkene neerkomt en dat hij graag 4 uur hulp per week zou willen hebben. Hierin staat niet dat hij al iemand in dienst had genomen om dat werk te doen. De CRvB acht het niet aannemelijk dat zijn echtgenote niet in de gelegenheid is geweest om een bijdrage te leveren in het huishouden terwijl betrokkene geld zou hebben moeten lenen om een huishoudelijke hulp te betalen. De verklaring van iemand, met wie betrokkene een nauwe relatie onderhoudt en met wie hij een gezamenlijke bankrekening voert, inhoudende dat zij reeds enige jaren tegen betaling op zaterdag huishoudelijk werk bij hem verricht, zonder ondersteuning met enig feitelijk gegeven, wordt onvoldoende overtuigend geacht.

CRvB d.d. 12-11-2009, 04/795+09/3954 Wubo

Voorwaarden sociaal rapport (art. 36 lid 1)

Op grond van artikel 36 lid 1 dient alvorens op een aanvraag te worden beslist, een (sociaal) rapport te worden opgesteld, met als doel het vergaren van gegevens om tot een weloverwogen beslissing te kunnen komen. Betrokkene woonde ten tijde van de aanvraag in Portugal. In het buitenland is het door plaatselijke omstandigheden niet altijd mogelijk om een sociaal rapport ter plaatse op te stellen. De CRvB is van oordeel dat het zogeheten "BCS intake verslag", opgesteld naar aanleiding

van een met betrokkene gevoerd telefoongesprek, dermate uitgebreid is dat de Raadskamer het verslag terecht heeft kunnen aanmerken als een sociaal rapport. Naar het oordeel van de CRvB heeft de Raadskamer dan ook, anders dan namens betrokkene is aangevoerd, voldaan aan de in artikel 36 lid 1 voorgeschreven verplichting. De CRvB neemt hierbij tevens in aanmerking dat betrokkene heeft verklaard zich weinig tot niets te herinneren over de Japanse bezetting en de Bersiap-periode en dat zij voor haar oorlogservaringen uitdrukkelijk heeft verwezen naar het sociaal rapport van haar broer.

CRvB d.d. 26-11-2009, 09/125 Wubo, gegrond

Strijd met gelijkheidsbeginsel, ingangsdatum Wubo aanspraken (art. 40 lid 2)

Blijkens de namens de Raadskamer ter zitting gegeven toelichting heeft de Raadskamer, ambtshalve en onverplicht, besloten om per 1 september 2005 haar uit allerlei bronnen bekende potentiële belanghebbenden, waaronder betrokkene, gericht en persoonlijk te gaan benaderen om hen actief op hun eventuele rechten te wijzen. De Raadskamer heeft er daarbij, vanwege de omvang van de groep en de bij eventuele gelijktijdige aanschrijving te verwachten uitvoeringsproblemen voor gekozen om die aanschrijvingen in groepen, gefaseerd naar leeftijd en naar aard van de oorlogservaringen, te laten plaatsvinden. Dit heeft ertoe geleid dat betrokkene pas in november 2007 is aangeschreven, waarna zij meteen een aanvraag heeft ingediend. Daarmee is echter voor de tot die groepen behorende personen, wat betreft de in aanmerking te nemen ingangsdatum bij eventuele toekenning van aanspraken, een ongelijke behandeling in het leven geroepen die door de aangevoerde, op zich alleszins begrijpelijke maar de belanghebbenden niet regarderende organisatorische problemen van de Raadskamer, niet wordt gerechtvaardigd. Het voorgaande brengt naar het oordeel van de CRvB mee dat, gegeven de organisatorische keuzes die door de Raadskamer zijn gemaakt, voor personen die later zijn aangeschreven en daardoor later hebben aangevraagd, bij toekenning van aanspraken op grond van artikel 40 lid 2 een terugwerkende kracht tot 1 september 2005 toegepast had moeten worden. Dit zou, gezien de systematiek van de Wubo, alleen anders kunnen zijn indien de voorhanden zijnde medische gegevens evident duidelijk uitwijzen dat op 1 september 2005 van enige causale invaliditeit nog geen sprake was. Die situatie doet zich in het geval van betrokkene niet voor. Het vorenstaande leidt de CRvB tot de slotsom dat het bestreden besluit wegens strijd met het gelijkheidsbeginsel moet worden vernietigd. In het voorliggende geval kan die ongelijkheid alleen maar worden weggenomen door toepassing van artikel 40 lid 2.

Noot: Zoals bij de ontwikkelingen in de wetgeving en het beleid van de Wetten bp, Wuv en Wubo reeds is opgemerkt beraadt de Raadskamer Wubo zich nog over deze uitspraak.

Uitgave

Pensioen- en Uitkeringsraad, april 2010

Oplage

300 exemplaren

Vormgeving

Irene de Bruijn, Ellen Lock

Productie

Groen Media Services, Leiderdorp

Correspondentieadres

Pensioen- en Uitkeringsraad
Postbus 9575, 2300 RB Leiden

Bezoekadres

Pensioen- en Uitkeringsraad
Kanaalpark 140, 2321 JV Leiden
Telefoon 071-535 65 00, fax 071-576 60 03
E-mail info@pur.nl, website www.pur.nl

